odDechovka 2

(Nejen) **CYSTICKÁ FIBRÓZA ZBLÍZKA**

Klub cystické fibrózy

Větrníkový den připomínající cystickou fibrózu připadá každoročně na 21. listopadu. CF je vzácné genetické onemocnění a nedá se vyléčit. Letos ti chceme o vzácných onemocněních i cystické fibróze říct zase něco dalšího.

Vzácná onemocnění a CF

Přečti si a odpověz

„V Evropské unii se onemocnění označuje jako vzácné, pokud postihuje méně než 5 osob z každých 10 000 (tedy méně než 1 člověka ze 2 000). Vzhledem k tomu, že existuje 6 000 až 8 000 různých diagnóz, celkový počet pacientů je vysoký. V ČR s nějakým vzácným onemocněním žije přibližně 500 000 lidí. Cystická fibróza patří mezi vzácná genetická onemocnění. Postihuje dýchací a trávicí soustavu. Celkový počet registrovaných pacientů v roce 2025 byl 751, z toho 395 dospělých a 356 dětí do 18 let. Zhruba každý 32 člověk v republice může být zdravým přenašečem tohoto onemocnění.“

Představ si třídu, ve které je 35 žáků. Může mezi nim být nositel cystické fibrózy?

Odpověď: .....

Ano / Ne

1. **Symbolem cystické fibrózy je Sněhulák.**
   Ano Ne
2. **Celkový počet registrovaných lidí s CF v ČR je víc než tisíc.**
   Ano Ne
3. **Cystická fibróza ovlivňuje nervovou soustavu.**
   Ano Ne

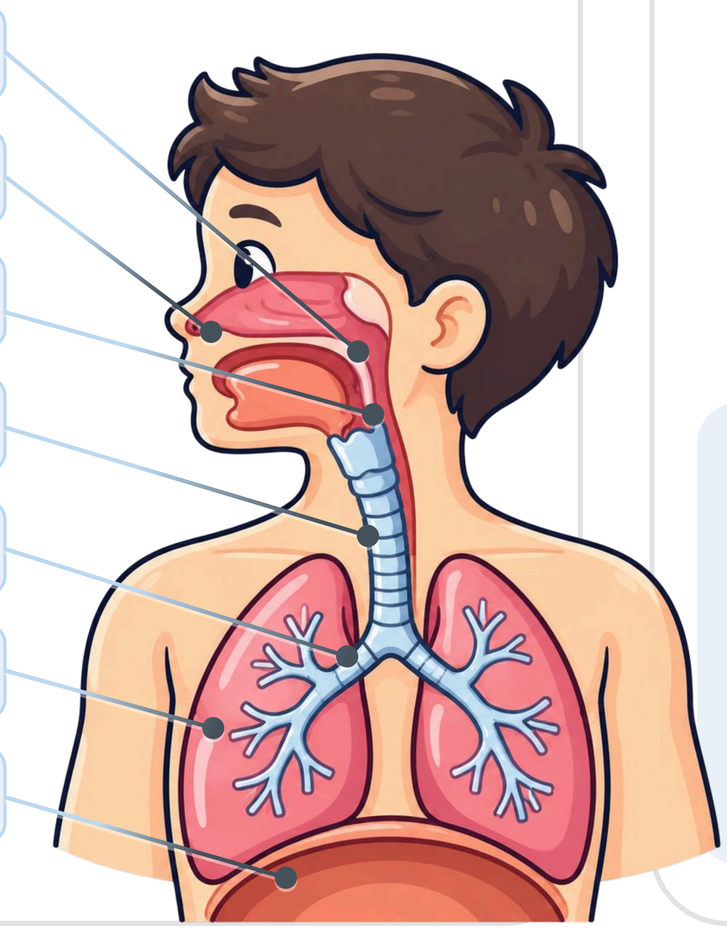

Evropský den cystické fibrózy připadá na datum:

.....

Dýchací soustava

Připomeň si, jak vypadá dýchací soustava a popiš ji:

Jak se CF projevuje

Cystická fibróza postihuje hlavně dýchací a trávicí ústrojí. Způsobuje ji mutace genu, který má na starosti správný přenos soli přes buňky. Výsledkem je, že tělo pacientů tvoří v orgánech (především v plicích a slinivce břišní) *velmi hustý hlen, ve kterém se snadno usazují bakterie. Typickým projevem je také to, že pot nemocných obsahuje až 5krát více soli než pot zdravých lidí.*

Najdi v textu a stručně vysvětli hlavní věc, kterou hustý hlen v těle člověka způsobuje nebo komplikuje:

Odpověď: .....

.....

odDechovka 2

(Nejen) **CYSTICKÁ FIBRÓZA ZBLÍZKA**

Klub cystické fibrózy

Pracovní list pro žáky 2. stupně základních škol

365 dní v roce – CF nemá svátky, víkendy ani dovolenou

Co o CF víš?

Ano / Ne

1. **Cystická fibróza je nakažlivá. Můžeš ji chytit od spolužáka v lavici, když na tebe zakašle.**
   Ano Ne

2. **Pacienti musí před každým jídlem polykat kapsle s trávicími enzymy, protože jejich slinivka nedokáže sama strávit živiny.**
   Ano Ne

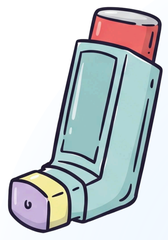
3. **Lidé s CF mají přísnou redukční dietu – nesmí jíst tučná jídla a musí hubnout.**
   Ano Ne

4. **V České republice se CF zjišťuje už u miminek hned v porodnici z kapky krve (tzv. novorozenecký screening).**
   Ano Ne

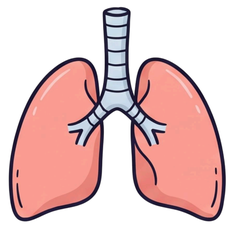
… a třeba tohle víš?

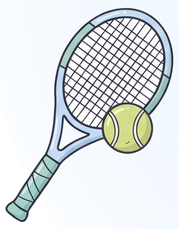
Až 5x
více soli je v potu lidí s CF

70 let
První moderní kapesní inhalátor byl uveden na trh v roce 1956

12-20x
Tolikrát se člověk nadechne za minutu

Tenisový kurt
pro čtyřhru – taková je plocha plicních sklípků

2 kg
tolik kyslíku spotřebuje tvoje tělo za den

2x kolem Země
100 000 kilometrů, tolik měří cévy přivádějící kyslík

Bonus - zamysli se

I tohle souvisí. Vysvětlíš jak?

„Nikdo si nikdy nesmí myslet, že je něco víc nebo lepšího než ten druhý. Možná, že toho má víc v makovici, možná že nosí lepší košili, možná že má fortelnější ruce, možná že má větší bicepsy. Ale tohle všechno ho jenom zavazuje, aby toho udělal tím víc. Tím víc pro ty s menšími bicepsy a s horší košilí.“

Jan Werich

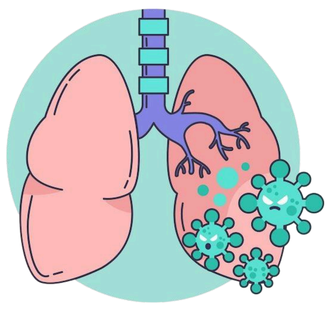
Moje vysvětlení: .....

.....

.....

.....

.....

KDE ZJISTÍŠ VÍC

Klub cystické fibrózy

Lidem s cystickou fibrózou a jejich rodinám už více než 30 let pomáhá Klub cystické fibrózy. Tady se dozvíš jak.

www.klubcf.cz